

بسمه تعالی

۱۹۹۲
۱۳۸۵/۰۷/۱۵

تحلیلی پیرامون شرایط حاکم بر جامعه علمی و دانشگاهی ایران در آستانه سال تحصیلی جدید

شور و اشتیاق هر ساله در آغاز سال تحصیلی و بازگشایی دانشگاه ها و مدارس ، پیام ها و شادباش های شخصیت ها و گروه های مختلف را به همراه داشته است. نهضت آزادی ایران آغاز سال تحصیلی ۱۳۸۶-۱۳۸۵ را به اهل علم و دانش صمیمانه تبریک می گوید. چرا که حضور حدود ۱۸ میلیون دانشجو و دانش آموز آینده درخشان علمی را برای کشور نوید می دهد اما حال حوادث و رخدادهای سال جاری نگرانی ها و دغدغه های بسیاری را برای دلسوزان ملت و روشنفکران پدید آورده است که نمی توان به سادگی از کنار آنها گذشت.

ضایعات رخ داده برای خانواده دانشگاهیان به حدی است که ناامیدی را بر دلها چیره نموده، شادی جشن آغاز سال تحصیلی را توأم با نگرانی هایی کرده است.

مهمترین فشارها و آسیبها به جامعه دانشگاهی که در قالب پروژه ای ضد فرهنگی در دولت نهم به شدت پیگیری شده به شرح زیر بوده است:

۱- محدود سازی فعالیت های دانشجویی، شامل بازداشت های سریالی فعالان دانشجویی، منحل کردن تعدادی از انجمن های اسلامی و تشکل های اصلاح طلب در دانشگاه ها همراه با توقیف اموال و مهر و موم کردن دفاتر آنها، جلوگیری از برگزاری انتخابات انجمن های اسلامی و خودداری از صدور مجوز برگزاری مراسم و سخنرانی بوسیله آنها، توقیف و جمع آوری ده ها نشریه دانشجویی و زیر فشار قرار دادن نویسندگان و مسئولان مربوط، از طریق احضار آنان به دادگاه ها و کمیته های انضباطی.

۲- تضييع حقوق مدنی و شهروندی فعالان سیاسی دانشگاهی با گسترش عملکرد نهادهای نظارتی و گزینشی در ادارات و سازمان های دولتی با هدف اخراج اصلاح طلبان و

دگراندیشان؛ در این رابطه می توان به ده ها مورد محرومیت پذیرفته شدگان آزمونها از ادامه تحصیل بخصوص در مقاطع کارشناسی ارشد و دکترا اشاره کرد که همه برخلاف اصول یکم، دوم، سوم و چهارم قانون اساسی و مغایر با مفاد اعلامیه جهانی حقوق بشر و میثاق‌های بین المللی است که دولت ایران نیز آنها را امضا نموده است. همچنین اقدام به تصفیه استادان آزاداندیش دانشگاه‌ها زیر عنوان بازنشستگی و محروم ساختن آنان از امکانات علمی و دانشگاهی.

۳- طرح انتصاب رؤسای غیرمستقل در دانشکده‌ها و دانشگاه‌ها، اعمال سلیقه و نفوذ وزارتخانه‌ها و نهادهای دولتی غیر مرتبط در مدیریت و اداره دانشگاه‌ها و افزایش حوزه اختیارات واحدهای حراست در دانشگاه‌ها و اقدامات خودسرانه آنها بدون هماهنگی با مدیریت دانشگاه‌ها.

۴- تلاش در راستای تغییر ماهیت دانشگاه‌ها از آکادمی‌های علمی آزاد به مراکز تایید و آموزش ایدئولوژی حکومتی از طریق تعطیل نهادهای مستقل تولید اندیشه و گسترش فرهنگ گفتگو در دانشگاه‌ها و اقدام به تاسیس تشکل‌های کاذب و بدون پایگاه دانشجویی در درون دانشگاه‌ها که بصورت بازوی اعمال فشار نیروهای بیرون از دانشگاه عمل می کنند. در همین راستا، کرسی‌های به اصطلاح آزاد اندیشی نه در راستای بسط آزادی اندیشه، که با هدف هدایت و مهندسی افکار دانشجویان در چارچوب ایدئولوژی حاکم، ایجاد می شود که وظیفه سانسور اندیشه‌ها و افکار منتقد و مستقل را در دانشگاه‌ها برعهده خواهند داشت.

۵- اقداماتی مانند حذف یا کاهش یارانه کاغذ، سانسور و ممیزی سلیقه‌ای کتاب‌ها، با هدف محدود کردن دسترسی دانشجویان، روشنفکران و دانشگاهیان به مراجع علمی معتبر و محدود ساختن نشر کتب و مطبوعات. بطوریکه بسیاری از ناشرین در حال ورشکستگی هستند.

موارد ذکر شده نشان دهنده آن است که پس از روی کار آمدن دولت نهم اراده ای قوی برای تسلط بر دانشگاه‌های مستقل شکل گرفته است. فشارها و محدودیت‌های اعمال شده بر جامعه دانشگاهی به حدی است که حتی از سوی برخی از ناظران، دوران کنونی تاریک‌ترین دوران فعالیت دانشگاه‌ها در قرن اخیر نام گرفته است.

از نظر نهضت آزادی ایران تنها فعالیت آکادمیک آزاد و مستقل می تواند به پیشرفت علمی و تکنولوژیک کشور کمک نماید و سلب آزادی و ایجاد محدودیت در دانشگاه تنها وسیله ای برای دستیابی به اهداف و تحقق آمل حاکمیت خواهد بود. اگر علم در خدمت قدرت قرار گیرد، سرمایه گذاری علمی به صورت بهینه و متناسب با نیازهای واقعی کشور و منافع ملی صورت نخواهد گرفت. دانش رسمی در اسارت قدرت تنها به بندگی انسان ها و خسران منجر خواهد شد.

از سرگیری این گونه فشارها و محدودیت ها نمایانگر آن است که نیروهای دولتی قصد تکرار تجارب دهه ۶۰ یا تجربه انقلاب فرهنگی در کشورهایی مانند چین را دارند، مگر نتیجه انقلاب فرهنگی چین جز فاجعه برای آن کشور چه بود؟. مگر نتیجه ۱۶ سال انقلاب فرهنگی، محدود کردن دانشگاه ها و تصفیه استادان و دانشجویان، پدید آمدن جنبش دانشجویی و روشنفکری در سال ۷۶ نبود؟ مگر نه این است که آزموده را آزمودن خطاست؟ پس حاکمیت ایران با چه محاسباتی در این اندیشه است که در زمانه ای که عصر جهانی شدن و انفجار اطلاعات خوانده می شود همان شیوه های تجربه شده را از نو تکرار کند؟

نهضت آزادی ایران راه برون رفت از مشکلات کنونی و برخورد با جریانهای یاد شده را تنها تحرک بیشتر و صبر و مقاومت جنبش دانشجویی می داند. تنها با یک همبستگی درونی بر گرد محور دفاع از آکادمی آزاد، به عنوان یک اصل کلی، می توان به پایداری در برابر فشارها پرداخت. از این رو به گروه ها و طیف های گوناگون دانشجویی و دانشگاهی توصیه می شود که در شرایط دشوار پیش رو و در برابر دشمنان آزاد اندیشی، سیاست همگرایی درپیش گیرند و شگردهایی که از سوی نیروهای تمامیت خواه در جهت حذف گروه های دانشجویی به کار می رود، کم اهمیت، بدون پشتوانه داخلی و غیرقابل اعتماد ارزیابی می شود و هدف این شگردها ایجاد تفرقه در میان دانشجویان و حذف تدریجی و نوبتی تمام گروه های اصلاح طلب است. لذا هرگونه حرکت انفرادی بدون مشارکت همه گروه های دانشجویی، موجب تضعیف و نابودی کل جنبش دانشجویی خواهد شد.

نهضت آزادی ایران بار دیگر تاسف عمیق خود را از شرایط حاکم بر جامعه علمی و دانشگاهی ایران اعلام داشته و همانند گذشته و در راستای ادای فریضه امر به معروف و نهی از منکر، حاکمیت را از پیمودن راهی که آغاز کرده است و نتیجه ای جز از دست رفتن سرمایه های عظیم انسانی و علمی و فرار آنها به خارج از مرزهای کشورمان در پی نخواهد داشت، بر حذر می دارد.

نهضت آزادی ایران